

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ

Str. Ion Maiorescu Nr.6, 200760 Craiova, Tel. 0251/420961;
0351/407395 (407397) Fax: 0251/421824, 0351/407396
Email: isdolj@isdolj.ro Web: www.isdolj.ro

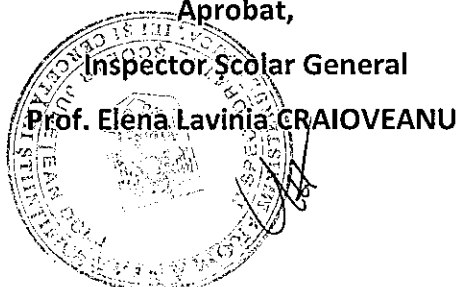

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Nr. 9770 din 29.12.2015

Aprobat în C.A.¹ al I.S.J.² Dolj în data de: 30.12.2015

Aprobat,

Inspector Școlar General

Prof. Elena Lavinia CRAIOVEANU

Avizat,

Inspector Școlar General Adjunct

Prof. Nicușor COTESCU

REGULAMENT

DE AVIZARE A PROPUNERILOR DE CURRICULUM

LA DECIZIA ȘCOLII DESFĂȘURAT

ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL DOLJ

¹ Consiliul de Administrație

² Inspectoratul Școlar Județean

GRUPUL DE LUCRU

PREȘEDINTE:

Prof. Nicușor COTESCU – INSPECTOR ȘCOLAR GENERAL ADJUNCT

MEMBRI:

Prof. OPRICĂ PUIU - inspector școlar pentru monitorizarea programelor privind
accesul la educație

Prof. BADEA TEODORA - inspector școlar pentru limba și literatura română

Prof. LIȚOIU NICOLETA - inspector școlar pentru chimie

ARGUMENT

În vederea avizării Programelor pentru disciplinele opționale (CDS), Inspectoratul Școlar Județean Dolj elaborează acest regulament, menit să reglementeze, să orienteze, să clarifice și să completeze opțiunile unităților școlare de a-și dezvolta oferta educațională, conform nevoilor și opțiunilor beneficiarilor direcți, raportate la realitățile din mediul social și economic local.

Prezentul regulament stabilește cadrul metodologic și procedura de avizare a CDS-urilor la nivelul județului Dolj.

Curriculumul Național. Consideratii generale³

Curriculumul Național reprezintă un set de documente care reglementează modalitățile prin care școala poate asigura atingerea idealului educațional și a țăintelor educaționale, astfel încât să ofere fiecărui elev șanse egale pentru dezvoltarea personală și profesională, pentru inserția socială. Conform Legii Educației Naționale (Art. 64 (2)), Curriculumul Național reprezintă ansamblul coerent al planurilor-cadru de învățământ și al programelor școlare din învățământul preuniversitar.

Organizarea Curriculumului Național se bazează pe o serie de principii de politică și de construcție curriculară, situate la confluența factorilor sociali, epistemologici și psihologici. Acești factori se combină într-o manieră dinamică în determinarea parcursurilor de învățare și oferă un fundament pentru configurarea Curriculumului Național. Principiile fundamentează, în moduri specifice, componentele Curriculumului Național: planurile-cadru de învățământ și programele școlare.

Planul-cadru de învățământ, ca document oficial de tip reglator, este instrument de bază în promovarea politicii educaționale la nivel național, care jalonează resursele de timp ale procesului de învățare-predare-evaluare; planurile-cadru de învățământ stabilesc, diferențiat, în funcție de nivelul de școlarizare, disciplinele studiate de către elevi în școală și numărul de ore alocat fiecăreia dintre acestea.

Planul-cadru precizează misiunea, profilul de formare și competențele aferente acestuia. Ponderea disciplinelor obligatorii și opționale are ca reper prevederile Legii Educației Naționale și variază în funcție de nivelul de școlaritate:

- învățământ obligatoriu: discipline obligatorii - 80% și discipline opționale - 20%;
- învățământul liceal: discipline obligatorii - 70% și discipline opționale - 30%.

³ ***- *Cadrul metodologic pentru Aprobarea Curriculumului Școlar (planuri-cadru și programe școlare)-Document de lucru-București, 2011*

Numărul maxim de ore alocat săptămânal disciplinelor din planul-cadru de învățământ pe niveluri de școlaritate, stabilit prin Legea Educației Naționale este:

- învățământ primar - conform planurilor cadru;
- învățământ gimnazial - conform planurilor cadru;
- învățământ liceal - conform planurilor cadru.

Disciplinele de învățământ și ponderea lor sunt organizate astfel:

- **Trunchiul comun** cuprinde disciplinele obligatorii care, la nivelul învățământului liceal, sunt aceleași pentru toate specializările din cadrul profilului. În principiu, trunchiul comun dezvoltă și consolidează competențe generice (competențe vizate de disciplinele de învățământ și competențe transversale). În învățământul liceal, trunchiul comun are rolul de a dezvolta și diversifica competențele cheie.
- **Curriculum la decizia școlii**; acesta se constituie din pachete opționale oferite la nivel național, regional și local, precum și din pachete disciplinare opționale oferite la nivelul unității de învățământ.

Programa școlară, ca principal document școlar de tip reglator, este instrument de lucru al cadrului didactic care stabilește, pentru fiecare disciplină, oferta educațională (obiective / competențe și conținuturi) care urmează să fie realizată în bugetul de timp stabilit prin planul-cadru, pentru un parcurs școlar determinat, în conformitate cu statutul și locul disciplinei în planul-cadru de învățământ.

Programele școlare elaborate pentru disciplinele, domeniile de studiu/modulele de pregătire prevăzute în planurile cadru de învățământ stabilesc finalitățile urmărite, includ conținuturile fundamentale (teoretice, experimentale și aplicative) și recomandări metodologice pentru orientarea procesului de predare-învățare-evaluare.

Evaluarea Curriculumului Național

Asumarea unor criterii de calitate a documentelor școlare, încă din etapa de concepere a acestora, asigură transparența demersului de proiectare curriculară și elementele necesare obținerii consensului. Evaluarea calității curriculumului proiectat este o acțiune tehnică și urmărește aprecierea valorii documentului curricular, în scopul perfecționării sale.

Criterii pentru evaluarea planurilor-cadru de învățământ

Evaluarea planurilor-cadru se va face după următoarele criterii:

fundamentarea teoretico-metodologică;

- echilibrul;
- adecvarea;

- adaptarea;
- funcționalitatea și completitudinea;
- asigurarea calității.

Criterii pentru evaluarea programelor școlare

Următoarele criterii: relevanța, pertinența, coerența, aplicabilitatea, fezabilitatea, la care se adaugă indicatori specifici, vor fi utilizate în evaluarea programelor școlare. Aceste criterii vizează toate elementele componente ale programelor (competențe, conținuturi, recomandări metodologice, evaluare). În demersul de aprobare a programelor, evaluarea se desfășoară ca autoevaluare, realizată la nivelul grupului de lucru, pe baza unei liste de verificare alcătuită din indicatori specifici criteriilor menționate.

Una dintre modificările majore care au avut loc în teoria curriculum-ului școlar și în practica asociată acestuia o reprezintă realizarea unei disocieri între elementele comune, obligatorii pentru întreaga generație de elevi (concretizate în curriculum nucleu pentru resurse de timp din trunchiul comun) și elementele de diferențiere concretizate în trei tipuri complementare de curriculum:

- a) curriculum la decizia școlii (CDȘ);
- b) curriculum diferențiat (CD) și
- c) curriculum pentru dezvoltare locală (CDL).

Aceste trei tipuri de curriculum, complementar curriculum-ului nucleu, au prezențe diferite pentru profilurile de formare, tipurile de licee și specializări, precum și în raport cu resursele generale de timp.

Curriculum-ul la decizia școlii a reprezentat, de la început, o soluție de adaptare a ofertei generale la particularitățile și aspirațiile elevilor din diferite unități concrete de învățământ. După cum se va putea vedea și din paginile următoare, această pondere s-a modificat în timp, și-a schimbat forma și structura și a fost concretizată într-o mare varietate de oferte opționale la nivelul unităților de învățământ.

Curriculum la decizia școlii (CDȘ) constituie ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare pe care fiecare școală le propune în mod direct elevilor săi în cadrul ofertei curriculare proprii. La nivelul planurilor de învățământ, CDȘ reprezintă numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular.

Prin oferta curriculară de CDȘ se asigură cadrul pentru susținerea unor performanțe diferențiate, a unor nevoi și interese specifice de învățare ale elevilor. Această cerință are un anumit caracter de generalitate, deoarece în alocarea resurselor de timp intervin foarte mulți factori care abat traseul reglementat metodologic spre soluții care, de regulă, au în vedere în mod preponderent completarea normelor.

Curriculum-ul la decizia școlii poate fi concretizat, pe niveluri de învățământ, în mai multe forme diferite:

(a) Pentru școala generală:

Curriculum aprofundat - reprezintă, pentru învățământul general, acea formă de CDȘ care urmărește aprofundarea obiectivelor de referință ale Curriculumului-nucleu prin noi obiective de referință și unități de conținut, în numărul maxim de ore prevăzut în plaja orară a unei discipline.

Conform Ordinului ministrului nr. 3638/11 aprilie 2001, aprofundarea se aplică numai în cazuri de recuperare, pentru acei elevi care nu reușesc să atingă nivelul minimal al obiectivelor prevăzute de programă în anii anteriori.

Curriculum extins - reprezintă, pentru învățământul general, acea formă de CDȘ care urmărește extinderea obiectivelor și a conținuturilor din curriculumul-nucleu prin noi obiective de referință și noi unități de conținut, în numărul maxim de ore prevăzut în plaja orară a unei discipline. Acesta presupune parcurgerea programei în întregime (inclusiv elementele marcate cu asterisc).

Curriculum opțional – reprezintă acea formă de CDȘ care este structurată sub forma unei discipline școlare noi, cu finalități și conținuturi diferite de cele ale curriculum-ului obligatoriu, corespunzător trunchiului comun.

(b) Pentru ciclul liceal

Opțional de aprofundare - reprezintă acel tip de CDȘ derivat dintr-o disciplină studiată în trunchiul comun, care urmărește *aprofundarea* obiectivelor/competențelor din curriculumul-nucleu prin noi conținuturi propuse la nivelul școlii (sau a acelor marcate cu asterisc, în cazul specializărilor pe care nu le parcurg în mod obligatoriu la trunchiul comun).

Opțional de extindere - reprezintă acel tip de CDȘ derivat dintr-o disciplină studiată în trunchiul comun, care urmărește *extinderea* obiectivelor-cadru/competențelor generale din curriculumul-nucleu prin noi obiective de referință/competențe specifice și noi conținuturi definite la nivelul școlii.

Opțional preluat din trunchiul comun al altor discipline - reprezintă acel tip de CDȘ generat prin parcurgerea unei programe care este obligatorie pentru anumite specializări și care poate fi parcursă în cadrul orelor de CDȘ la acele specializări unde disciplina respectivă nu este inclusă în trunchiul comun.

Opțional ca disciplină nouă - constă într-un nou obiect de studiu, în afara acelor prevăzute în trunchiul comun la un anumit profil și specializare;

În practica aplicării CDȘ au avut loc anumite modificări, prin intermediul principalului document reglator al curriculum-ului, planul – cadru de învățământ. Astfel, pentru liceele vocaționale, curriculum diferențiat (CD) s-a extins în zona resurselor de timp pentru CDȘ. De asemenea, existența unor opționale proiectate în mod centralizat, a introdus orele de CDȘ alocate acestora într-un regim asemănător celui pe

care îl are curriculum diferențiat. Oferta centrală permite doar transpunerea și concretizarea unei programe preexistente. În acest caz, acest tip de curriculum are caracteristici diferite de un CDȘ „clasic”.

Un element de noutate îl constituie modul de alocare al resurselor de timp de tip CDȘ în recente planuri de învățământ (îndeosebi în învățământul liceal). Astfel, principala mutație o reprezintă transferul resurselor de timp pentru CDȘ din zona fiecărei arii curriculare, spre planul de învățământ în ansamblul său. În acest caz, alocarea orelor de CDȘ nu mai are loc la nivelul ariilor curriculare (și în contextul comisiilor metodice pe aceste arii), ci la nivelul întregului plan de învățământ (intrând în responsabilitatea Comisiei pentru curriculum a școlii).

Documentele recente privind cadrul de referință al curriculum-ului național, precum și impactul teoretic al prevederii Legii educației privind reorganizarea învățământului preuniversitar, oferă o perspectivă nouă CDȘ.

Pe parcursul școlarității obligatorii este presupusă o creștere procentuală a ponderii CDȘ, conform derulării ciclurilor de școlaritate. Pentru învățământul liceal există, de asemenea, o creștere spre anii terminali.

Curriculum la decizia școlii (CDȘ) este ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare pe care fiecare școală le propune în mod direct elevilor săi în cadrul ofertei curriculare proprii. La nivelul planurilor de învățământ, CDȘ reprezintă numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular.

Schema orară - reprezintă o particularizare a planurilor-cadru de învățământ pentru o anumită clasă, în funcție de opțiunea exprimată pentru completarea trunchiului comun cu diferite tipuri de CDȘ. Schema orară pune în relație discipline obligatorii și discipline opționale cu numărul de ore pentru care s-a optat.

Trunchi comun - reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii unei clase, pentru o anumită disciplină. Acest număr de ore este alocat prin planurile-cadru de învățământ și asigură egalitatea șanselor la educație.

Prin dreptul de a lua decizii conferit școlii, curriculumul la decizia școlii (CDS) este de fapt emblema puterii reale a acesteia.

Derivată din libertatea oferită de planul-cadru de învățământ - de a decide asupra unui segment al Curriculumului național; această putere dă posibilitatea definirii unor trasee particulare de învățare ale elevilor.

Curriculumul la decizia școlii (CDȘ) reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu nevoile și interesele de învățare ale elevilor, precum și cu specificul școlii și cu nevoile comunității locale. La nivelul planurilor-cadru de învățământ, CDȘ se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular.

Centrarea pe competențe, ca element-pivot al elaborării unui curriculum modern care conduce la o aplicare eficientă a cunoștințelor dobândite prin experiențe variate de învățare, reclamă ca anumite demersuri de asumare și proiectare curriculară să fie legitime și formalizate.

Componentele curriculumului la decizia școlii

Curriculum-ul la decizia școlii include:

- pachete pentru disciplinele opționale oferite la nivel național, regional și local;
- pachete pentru disciplinele opționale oferite la nivelul unității de învățământ.

În completarea trunchiului comun, școala poate opta pentru unul dintre pachetele disciplinare opționale incluse în curriculum-ul la decizia școlii.

Pachetele opționale din oferta centrală sunt constituite din exemple de bune practici, pilotate prin intermediul unor proiecte desfășurate la nivel național, regional sau local. Programele școlare elaborate pentru opționalele din oferta centrală sunt discutate și avizate de coordonatorii de arie curriculară și aprobate prin ordin al ministrului educației.

Pachetele opționale oferite la nivelul unității de învățământ:

- asigură diversificarea activităților de învățare, în funcție de nevoile elevilor;
- sunt derivate din oricare dintre disciplinele de învățământ, constituindu-se astfel într-o ofertă educațională care răspunde interesului elevilor pentru o anumită disciplină de studiu;
- pot introduce un obiect de studiu, în afara celor prevăzute în trunchiul comun;
- pot introduce, ca obiect de studiu, o nouă disciplină, structurată în jurul unei teme integratoare pentru o anumită arie curriculară sau pentru mai multe arii curriculare.

Proiectarea curriculumului elaborat în școală are ca repere: resursele umane și materiale ale școlii, interesele elevilor, situațiile specifice școlii, nevoile comunității locale. Opționalele oferite la nivelul școlii sunt aprobate de către unitatea de învățământ.

Etape ale elaborării și aprobării curriculumului la decizia școlii

Elaborarea și stabilirea curriculumului la decizia școlii se realizează anual, în mod descentralizat la nivelul fiecărei unități de învățământ, conform unei proceduri proprii. La elaborarea și stabilirea curriculumului la decizia școlii se parcurg mai multe etape, concretizate în următoarele activități:

1. Fundamentarea propunerilor privind curriculumul la decizia școlii, prin:
 - realizarea unei analize de nevoi, la nivelul elevilor înscriși în unitatea de învățământ;
 - realizarea unei analize de oportunități educaționale, la nivelul contextului socio-economic local.

2. Formularea, de către cadrele didactice, de propuneri privind curriculumul la decizia școlii, prin consultarea consiliului elevilor, a părinților elevilor și prin realizarea unei analize a resurselor necesare pentru implementare.

3. Stabilirea curriculumului la decizia școlii de către Consiliul de administrație al unității de învățământ.

4. Avizarea ofertei de CDȘ în Consiliul profesoral.

5. Prezentarea ofertei de CDȘ, elevilor și părinților elevilor, la nivelul învățământului preșcolar, primar, gimnazial și liceal. Exprimarea, în scris, de către părinții elevilor din învățământul preșcolar, primar și gimnazial a opțiunilor privind curriculumul la decizia școlii care urmează să fie studiat în anul școlar următor. Exprimarea, în scris, de către elevii din învățământul liceal, a opțiunilor privind curriculumul la decizia școlii care urmează să fie studiat în anul școlar următor.

6. Centralizarea opțiunilor privind curriculumul la decizia școlii, exprimate de elevi / de către părinții elevilor.

7. Definitivarea la nivelul unității de învățământ, pentru fiecare clasă, a opțiunilor care urmează să fie studiate de către elevi în anul școlar următor.

8. Elaborarea programelor școlare pentru opționale de către profesorii propunători.

9. Aprobarea, de către Consiliul de administrație al unității de învățământ, a programelor școlare pentru opționale.

10. Analizarea și avizarea curriculumului la decizia școlii, de către Consiliul consultativ pe disciplină al I.S.J. Dolj, prin semnarea fișei de avizare a proiectului de programă pentru opțional de către inspectorul de specialitate. Obligativitatea de a prezenta proiectul de programă pentru opțional în vederea semnării fișei de avizare revine profesorului propunător.

11. Titlul opționalului se va înscrie în rubrica din catalog numai după obținerea avizului.

I.S.J. Dolj nu își asumă răspunderea juridică și nu certifică faptul că CDS-ul, avizat de reprezentanții instituției, este un produs original realizat de propunătorul indicat în fișa de avizare. Răspunderea juridică pentru originalitatea, unicitatea și drepturile de autor privind conținutul CDS-ului revin în întregime propunătorului.

CONCLUZII

Focalizarea învățământului pe dezvoltarea de competențe, în concordanță cu tendințele europene și cu noile concepții pedagogice asupra învățării trebuie să includă și componenta de curriculum la decizia școlii, valorificând potențialul inovativ intrinsec.

Revizuirea recentă a programelor (care a vizat îndeosebi înlocuirea obiectivelor prin competențe) implică transformarea obligatorie și a finalităților CDȘ spre asumarea de competențe generale și specifice.

Deși programele analizate au avizul de punere în practică, deci întrunesc criteriile și indicatorii standard de evaluare, acestea rămân perfectibile, recomandările care urmează putând servi ca repere pentru realizarea acestui lucru:

- Acordarea unei atenții mai mari *argumentării* din perspectiva beneficiilor pentru elevi, în raport cu diverse orizonturi temporale ale formării acestora și a joncțiunilor cu alte obiective și conținuturi parcurse la alte discipline.
- Formarea profesorilor pentru identificarea nevoilor de CDȘ, la nivelul unui grup specific de elevi, al unei școli, al comunității și adecvarea obiectivelor generice de dezvoltare intelectuală, afectivă, psihomotorie asociate unui segment de vârstă și unei anumite discipline la acestea.
- Consultarea propunătorului de opțional cu profesorii care predau discipline-conexe în aceeași școală.
- Oferirea de consultanță pentru cadrele didactice care elaborează opționale în școală din partea conceptorilor de curriculum, experimentați în procesul *de derivare* a competențelor.
- Considerarea în elaborarea programelor pentru opționale a competențelor transversale, cu mare potențial de transfer, de la o situație la alta, de la o disciplină la alta, cel puțin în cadrul ariei curriculare din care opționalul face parte.
- Accentuarea naturii aplicative a cunoștințelor în situații de viață reală.
- Centrarea în conceperea metodologiei pe modul în care se produce învățarea, iar nu pe conținuturile sau pe direcția învățării (obiective de atins).
- Crearea situațiilor pentru manifestarea și valorificarea competențelor dobândite de elevi în contexte de învățare nonformale și informale, prin activitățile de învățare și metodologiile propuse.
- Îmbunătățirea continuă a programelor care funcționează mai mult de un an într-o școală, prin integrarea feed-back-ului elevilor privind conținuturile și organizarea acestora, metodologia didactică propusă.
- Considerarea *predării prin alternanță* de către 2 profesori în cazul opționalelor cross-curriculare.
- Personalizarea CDȘ și transformarea acestuia în emblema unității de învățământ.
- Facilitarea informării științifice și pedagogice necesare pentru proiectarea CDȘ, la nivel de școală.
- Buna informare și comunicare între conducerea școlii, cadre didactice, elevi și părinți pentru o adecvată identificare a nevoilor.
- Monitorizarea impactului produs de opțional asupra elevilor.

Considerații practice:

Pentru avizarea CDS-urilor vor fi analizate următoarele:

- I. Datele de identificare ale CDS-ului
- II. Respectarea criteriilor de avizare

I. **Datele de identificare ale CDS-ului** trebuie precizate de autorul/autorii programei de opțional și vor fi verificate de către inspectorul/inspectorii de specialitate de la disciplina/disciplinele la care poate fi aplicat acesta. Datele de identificare ale unui CDS sunt:

- Instituția de învățământ
- Denumirea opționalului
- Tipul
- Clasa
- Durata
- Numărul de ore pe săptămână
- Autorul
- Abilitarea pentru susținerea cursului

Pentru completarea datelor de identificare se fac următoarele precizări:

1. Pentru **Instituția de învățământ** se va preciza denumirea acesteia.
2. Pentru **Denumirea opționalului** se va completa titlul disciplinei opționale propuse.
3. Pentru **Tipul** se precizează categoria curriculumului din care face parte (integrat, la nivelul unei discipline, la nivelul ariei curriculare, transcurricular)
4. Pentru **Clasa** se precizează clasa la care poate fi aplicat.
5. Pentru **Durata** se precizează dacă opționalul se aplică pe durata unui semestru / an(i) școlar(i)
6. Pentru **Numărul de ore pe săptămână** se va preciza numărul de ore alocat acestei discipline într-o săptămână.
7. Pentru **Autorul** se specifică numele propunătorului.
8. Pentru **Abilitarea pentru susținerea cursului** se va preciza calificarea /cursuri de formare/perfecționare în baza cărora a dobândit competențele necesare susținerii disciplinei opționale.

II. Criteriile de avizare a CDS-ului:

Pentru criteriile de avizare se fac următoarele precizări:

CDS-urile vor fi avizate de către inspectorii școlari de specialitate, conform următoarelor criterii:

1. RESPECTAREA STRUCTURII STANDARD A PROGRAMEI:

Pentru învățământul educație timpurie

a) **Argument.** CDS-ul va fi însoțit de un argument de 1/2-1 pagină care motivează cursul propus: nevoi ale copiilor, ale comunității locale, formarea unor competențe de transfer etc.

b) **Competențe generale.** Pentru toate tipurile de opțional, competențele generale vor fi precizate din programa școlară a fiecărui domeniu experiențial.

c) **Competențe specifice.** Vor fi precizate competențele specifice care se formează pe parcursul derulării disciplinei opționale. Acestea vor fi formulate de către propunător, altele decât cele din programa școlară.

d) **Activități de învățare.** Se va preciza cel puțin o activitate pentru fiecare competență specifică enunțată.

e) **Conținuturi.** Se precizează acele conținuturi care asigură realizarea competențelor specifice.

f) **Modalități de evaluare.** Vor fi specificate formele de evaluare utilizate:

- forme tradiționale(probe orale, probe scrise, probe practice)
- forme complementare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activității și comportamentului copilului etc.).

Pentru clasa pregătitoare - clasa a IV-a și clasele V-XII:

a) **Argument.** CDS-ul va fi însoțit de un argument de 1/2-1 pagină care motivează cursul propus: nevoi ale elevilor, ale comunității locale, formarea unor competențe de transfer etc.

b) **Competențe generale.** Pentru toate tipurile de opțional, competențele generale vor fi precizate din programa școlară a fiecărei discipline.

c) **Competențe specifice.** Vor fi precizate competențele specifice care se formează pe parcursul derulării disciplinei opționale. Acestea vor fi formulate de către propunător, altele decât cele din programa școlară.

d) **Conținuturi.** Se precizează acele conținuturi care asigură realizarea competențelor specifice.

e) **Valori și atitudini.**

f) **Modalități de evaluare.** Vor fi specificate formele de evaluare utilizate:

- forme tradiționale(probe orale, probe scrise, probe practice);
- forme complementare (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului, etc.).

2. EXISTENȚA UNEI BIBLIOGRAFII

Se menționează suportul bibliografic utilizat (autorul, titlul, editura) în redactarea suportului de curs.

3.ELEMENTE DE CALITATE

a) Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor.

b) Concordanța cu etosul școlii, cu interesele și cu nevoile comunității.

c) Conținutul argumentului:

- oportunitatea opționalului;
- realismul în raport cu resursele disponibile.

- d) Corelarea competențelor cu activitățile de învățare.
- e) Corelarea competențelor cu unitățile de conținut.
- f) Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus.

Programele de CDS se vor depune la secretariatul I.S.J. Dolj însoțite de:

- fișa de avizare (Anexa 1/2);
- cererea de avizare a CDS-ului (Anexa 3);
- conținutul CDS-ului elaborat, conform cu criteriile de avizare.

Perioada	Activitatea	Participanți
15 – 26.02.2016	<u>Propunerea CDS pentru realizarea Ofertei școlare</u> -propunerile vor fi discutate și avizate în ședințele comisiilor metodice; -avizarea în Consiliul Profesorial a pachetelor CDS; -aprobarea ofertei educaționale în Consiliul de Administrație al unității școlare	Cadre didactice; CA; CP.
01- 10.03.2016	Difuzarea ofertei de opționale elevilor. Centralizarea opțiunilor elevilor și depunerea acestora la directorul unității/responsabil comisie de curriculum.	Elevi; Părinți; Cadre didactice,
14 – 23.03.2016	Aprobarea în Consiliul de Administrație a pachetului de CDS, concomitent cu programele disciplinelor opționale(programa însoțită obligatoriu de fișa de avizare din Anexa 1,2,3)	Consiliul de Administrație
24.03 – 08.04.2016	Elaborarea și înaintarea spre aprobare a documentației complete a CDS-ului către inspectorul școlar pentru disciplina corespunzătoare	Cadre didactice; Inspectori școlari
11.04 – 21.04.2016	Aprobarea CDS-ului de către inspectorii școlari	Inspectori școlari

Pentru educatoarele/profesorii de învățământ preșcolar care sunt noi veniți în unitatea școlară, etapa de depunere a CDS-urilor este până la data de 15 octombrie a fiecărui an școlar.

Nota: În situația în care unitățile de învățământ doresc să introducă CDS-urile în încadrarea profesorilor și nu la plata cu ora își stabilesc printr-o procedură, realizată de comisia CEAC, propriul calendar pentru propunerea CDS-urilor, avizarea acestora, difuzarea și centralizarea opțiunilor elevilor și aprobarea acestora în CA –urile unităților de învățământ.

Bibliografie generală

1. Bennett, B. (2007), *Curriculum la decizia Școlii, ghid pentru profesorii de liceu*, București: Editura Atelier Didactic.
2. Căpiță, L., Sarivan, L., (2000), *Proiectarea curriculum-ului la decizia școlii*. Temă de cercetare ISE, București.
3. Crișan, A. et alii, (1998), *Curriculum național pentru învățământul obligatoriu – cadru de referință*, București: Aramis.
4. Georgescu, D., Crișan, A., Cerkez, M. (coord.) (1998), *Planul-cadru de învățământ pentru învățământul preuniversitar*, MEN, București: Trithemius Media.
5. Manolescu, M. , Potolea, D. *Teoria și metodologia curriculum-ului*, București, 2006.
6. Miclea, M., Vlăsceanu, L., Potolea, D., Bîrzea, C., Petrescu, C.P. (2007), *Nevoi și priorități de schimbare educațională în România– fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar*, București : SNSPA.
7. Singer, M., Sarivan, L., Oghină, D., Ciolan, L. (2000), *Spre un nou tip de liceu – Un model de proiectare curriculară centrat pe competențe*, în *Curriculum Național. Programe școlare pentru clasa a X-a*, MEN/CNC. București: Humanitas.
8. Sarivan, L., Singer, M. (2008), *Curriculum sub reflector. Raport tehnic privind dezvoltarea curriculară în perioada 2001-2008*, în *Revista de pedagogie 7-12/ 2008*
9. National Curriculum Council, *The New National Curriculum*, Brașov: Media Pro, 2000
10. Curriculum național. Plan-cadru de învățământ pentru învățământul preuniversitar, Ministerul Educației Naționale, București, 1998
11. Ghiduri metodologice de aplicare a programelor școlare, Partea I, MEC-CNC, Ed. Aramis, 2001-2002
12. *Organizarea sistemului educational din Romania*. Evaluarea cadrelor didactice în România, Euribase 2006/2007
13. *Development Education and the school curriculum. A report on the states of development education in the formal education sector and school curriculum countries of European Union*

Documente reglatoare:

Planurile cadru pentru învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional, conform Ordinilor 3638/2001, 5718/2005, 3423/2009, 3641/2011, 5347/2011, 3371/2013, 3152/2014, 3684/2015

Sitografie :

<http://www.1educat.ro/resurse/download/profesiadidactica.pdf>

<http://www.edu.ro/index.php/articles/3235>

<http://www.edu.ro/index.php/articles/7036>

<http://www.edu.ro/index.php/articles/9036>

http://www.deeep.org/fileadmin/user_upload/downloads/School_Curricula/report_school_curricula.pdf

FIȘĂ DE AVIZARE
A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Instituția de învățământ.....
 Denumirea opționalului

Tipul:

Clasa:

Durata:

Număr de ore pe săptămână:

Autorul:

Abilitarea pentru susținerea cursului:

Avizul școlii :

CRITERII ȘI INDICATORI DE EVALUARE – clasa pregătitoare- clasa aIV-a și clasele V-XII

	DA	NU	DA, cu recomandare
I. Respectarea structurii standard a programei			
• Argument			
• Competențe specifice			
• Conținuturi(asociate competențelor)			
• Valori și atitudini			
• Sugestii metodologice(inclusiv modalități de evaluare)			
II. Existența unei bibliografii			
III. Elemente de calitate			
• Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor			
• Concordanță cu etosul școlii, cu interesele elevilor și cu nevoile comunității			
• Conținutul argumentului			
- oportunitatea opționalului			
- realismul în raport cu resursele disponibile			
• Corelarea competențelor cu conținuturile			
• Corelarea competențelor cu situațiile de învățare propuse la Sugestii metodologice			
• Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus			

Comisiei de curriculum al școlii DA/ DA, cu recomandări/ NU

Avizul CA Nr..... din

Director,

NOTĂ: Pentru a fi acceptat proiectul de programă trebuie să întrunească „DA” la punctele I și II și cel puțin 5 „DA/DA, cu recomandări” la punctul III.

Avizat,
Inspector școlar,

**FIȘĂ DE AVIZARE A PROIECTULUI
DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL**

Instituția de învățământ:

Denumirea opționalului:

Tipul:

Nivel/Grupa:

Durata:

Educatoare:

CRITERII ȘI INDICATORI DE EVALUARE: educație timpurie

	DA	NU	DA, cu recomandarea
I. Respectarea structurii standard a curriculumului:			
Argument			
Competențe generale			
Competențe specifice			
Activități de învățare (cel puțin una pentru fiecare competență)			
Conținuturi			
Modalități de evaluare			
II. Existența unei bibliografii			
III. Elemente de calitate			
Respectarea particularităților de vârstă ale copiilor			
Concordanța cu ethosul grădiniței, cu interesele copiilor și cu nevoile comunității			
Conținutul argumentului			
* oportunitatea opționalului			
* realismul în raport cu resursele disponibile			
Corelarea competențelor cu activitățile de învățare			
Corelarea competențelor cu unitățile de conținut: (competențe de integrare, transfer, în cazul unui opțional integrat)			
Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus.			

Avizul Comisiei de curriculum al școlii

DA/ DA, cu recomandări/ NU

Avizul CA Nr..... din

Director,

NOTĂ: Pentru a fi acceptat proiectul de programă trebuie să întrunească „DA” la punctele I și II și cel puțin 5 „DA/DA, cu recomandări” la punctul III.

Cerere de avizare a proiectului de programă

Subsemnatul -----, legitimat cu C.I. seria-----nr.-----,
în calitate de autor, solicit avizarea proiectului de programă pentru opționalul.....
..... Declar, pe propria răspundere, că am
luat la cunoștință prevederile „Regulamentului de avizare a propunerilor de curriculum la decizia școlii
desfășurat în unitățile de învățământ din județul Dolj” și mă oblig să le respect.

Data

Semnătura

Doamnei Inspector Școlar General a Inspectoratului Școlar Județean Dolj